

МЕТОДИЧНИЙ БАЗИС УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПОЛІТИКОЮ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ У МОВАХ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

С. А. Сорокін, аспірант, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, stanislavsoro@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0008-8857-6296>

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: методи аналізу та синтезу – для визначення ключових елементів методичного базису управління інвестиційною політикою; методи індукції та дедукції – для узагальнення результатів та формування висновків щодо інтеграції інвестиційних і інноваційних інструментів у межах національної інноваційної системи.

Результати. Вирішено завдання, пов'язані з ідентифікацією ключових факторів впливу, розробкою методичних підходів до їх аналізу та визначенням практичних інструментів інтеграції екзогенних і ендогенних елементів інвестиційної політики. Визначено, що екзогенний підхід передбачає побудову системи управління, яка не лише враховує зовнішні фактори, а й трансформує їх у конкретні можливості для зростання. Його ефективність залежить від здатності індустриального парку адаптуватися до глобальних і національних викликів, використовуючи зовнішні ресурси для посилення власних конкурентних позицій. Своєю чергою ендогенний підхід дозволяє не лише зберігати економічну стабільність, але й створювати базу для довгострокового зростання за рахунок ефективного використання власних ресурсів та компетенцій.

Новизна. Доведено, що поєднання екзогенних та ендогенних чинників у рамках інтеграційних моделей дозволяє індустриальним паркам не лише підвищувати інвестиційну привабливість, а й формувати конкурентні переваги, що є стійкими в довгостроковій перспективі. Це забезпечує збалансоване використання зовнішніх ресурсів і внутрішніх можливостей, створюючи фундамент для сталого розвитку.

Практична значущість. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості застосування сформульованих стратегій для підвищення інвестиційної привабливості індустриальних парків. Використання екзогенного підходу дозволяє оперативно реагувати на глобальні та національні економічні зміни, тоді як ендогенний підхід забезпечує нарощування власного потенціалу і створює стійку основу для розвитку. Їх інтеграція у єдину систему управління інвестиційною політикою сприятиме формуванню інноваційно-орієнтованих, конкурентоспроможних та фінансово стійких індустриальних парків.

Ключові слова: управління, інвестиційна політика, індустриальний парк, моделі взаємозалежного впливу, екзогенні та ендогенні фактори, підходи, національна інноваційна система, стратегічні пріоритети, розвиток.

Постановка проблеми. Сучасні трансформаційні процеси в економіці України зумовлюють необхідність пошуку нових механізмів залучення інвестицій та ефективного використання ресурсів для прискорення економічного зростання, розвитку виробничої інфраструктури та створення нових

робочих місць. В умовах високої конкуренції за інвестиційні потоки, глобальної інтеграції та нестабільності зовнішнього середовища, особливого значення набуває розвиток індустриальних парків як інструменту активізації інвестиційної діяльності та підвищення регіональної конкурентоспромож-

ності. Інвестиційна політика індустріальних парків формується під впливом комплексу факторів, які за своїм походженням можуть бути як екзогенними (зовнішніми), так і ендогенними (внутрішніми).

Екзогенне походження передбачає домінування зовнішніх чинників, зумовлених політико-правовим середовищем, міжнародними економічними тенденціями, національною інвестиційною політикою та глобальними викликами. Ендогенне ж походження акцентує увагу на внутрішніх ресурсах, організаційній культурі, інноваційній спроможності та управлінському потенціалі самого індустріального парку.

Поєднання цих двох підходів формує складну систему взаємозв'язків, у межах якої інвестиційна політика повинна забезпечувати баланс між адаптацією до зовнішніх умов і використанням внутрішніх можливостей. Саме від гармонійного поєднання екзогенних та ендогенних чинників залежить не лише стабільність функціонування індустріальних парків, а й їхня здатність до сталого розвитку в довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний науковий дискурс з проблематики інвестиційної політики та розвитку індустріальних парків в Україні концентрується навколо трьох взаємопов'язаних блоків: інституційно-регуляторного середовища, фінансово-ресурсного забезпечення та інноваційно-мережових механізмів зростання.

У наукових працях [9-12] значна увага приділяється інституційним засадам і державній політиці щодо формування інвестиційної привабливості регіонів та індустріальних парків, особливо в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення. Дослідження [1, 2, 6] розкривають фінансово-ресурсні аспекти, зокрема оптимізацію джерел фінансування, управління оборотним капіталом та облік витрат на НДДКР як інструмент підвищення прозорості інвестиційних рішень. Праці [3- 5, 13] зосереджені на інноваційній та мережевій складовій розвитку, підкреслюючи роль індустріального партнерства, кластерної взаємодії та управління інтелектуальним потенціалом. Дослідження [7, 8, 14] акцентують увагу на управ-

лінні ресурсним потенціалом і формуванні інвестиційного забезпечення на рівні національної інноваційної системи.

Формулювання мети статті. Метою статті є систематизація прикладних аспектів управління інвестиційною політикою індустріальних парків, формування тенденцій їх розвитку, обумовлених екзогенним та ендогенним характером походження на основі узагальнення теоретико-методичних розробок означеної площини дослідження, а також визначення оптимальних моделей поєднання практичних підходів для підвищення ефективності функціонування індустріальних парків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ефективне управління інвестиційною політикою індустріальних парків передбачає системне врахування факторів, що визначають умови та динаміку інвестиційного процесу у мовах становлення національної інноваційної системи як стратегічного пріоритету розвитку економіки держави.

Для досягнення стратегічних цілей важливо не лише ідентифікувати ці фактори, але й провести їх класифікацію з позицій екзогенного та ендогенного характеру походження, що дозволяє визначити пріоритети управлінського впливу.

Методичні підходи до класифікації факторів зазвичай ґрунтуються на поєднанні системного, процесного та середовищного підходів.

Системний підхід – пріоритетний напрям методології методів дослідження систем, що здійснює дослідження об'єкта як цілісну множину його елементів, які забезпечують отримання результатів відповідно до діяльності системи [1]. Отже, системний підхід передбачає розгляд індустріального парку як цілісного комплексу, де внутрішні та зовнішні чинники перебувають у взаємодії та впливають на результативність інвестиційної діяльності.

Процесний підхід – це управління, засноване на безперервності взаємопов'язаних управлінських рішень і функцій [2]. Зазначений підхід дозволяє виокремити етапи формування та реалізації інвестиційної політики, в межах яких вплив різних груп факторів має різну вагомість.

Системно-середовищний підхід дозволяє розглядати підприємство як комплекс функціональних середовищних систем, що взаємодіють як між собою, так і з зовнішнім середовищем завдяки економічним відносинам, а також встановлює орієнтацію на взаємодію об'єкт-об'єкт в просторовому контексті з залученням суб'єктів екосистеми підприємства в процеси його функціонування й розвитку [3]. Отже, зазначений підхід акцентує увагу на аналізі зовнішніх умов функціонування індустріального парку та адаптації до внутрішніх можливостей.

Фактори екзогенного та ендогенного походження в управлінні інвестиційною політикою індустріальних парків представлено на рис. 1.

Екзогенні фактори формування інвестиційної політики індустріальних парків відображають вплив зовнішнього середовища, яке визначає рамкові умови їхнього

функціонування та розвитку. Вони є результатом дії глобальних економічних тенденцій, національної економічної політики, міжнародних відносин і загального інвестиційного клімату країни. Їхній вплив має як прямий, так і опосередкований характер, зумовлюючи потребу адаптації внутрішніх стратегій до зовнішніх викликів.

Одним із ключових екзогенних факторів є глобальні економічні тренди, що охоплюють зміну структури світової економіки, розвиток нових технологічних укладів, посилення ролі цифрової трансформації, зростання значення екологічних стандартів і принципів сталого розвитку [13].

Зокрема, впровадження концепцій «зеленої економіки» та ESG-стандартів стає вимогою для залучення міжнародних інвестицій, а цифровізація виробництва – необхідною умовою конкурентоспроможності резидентів індустріальних парків.

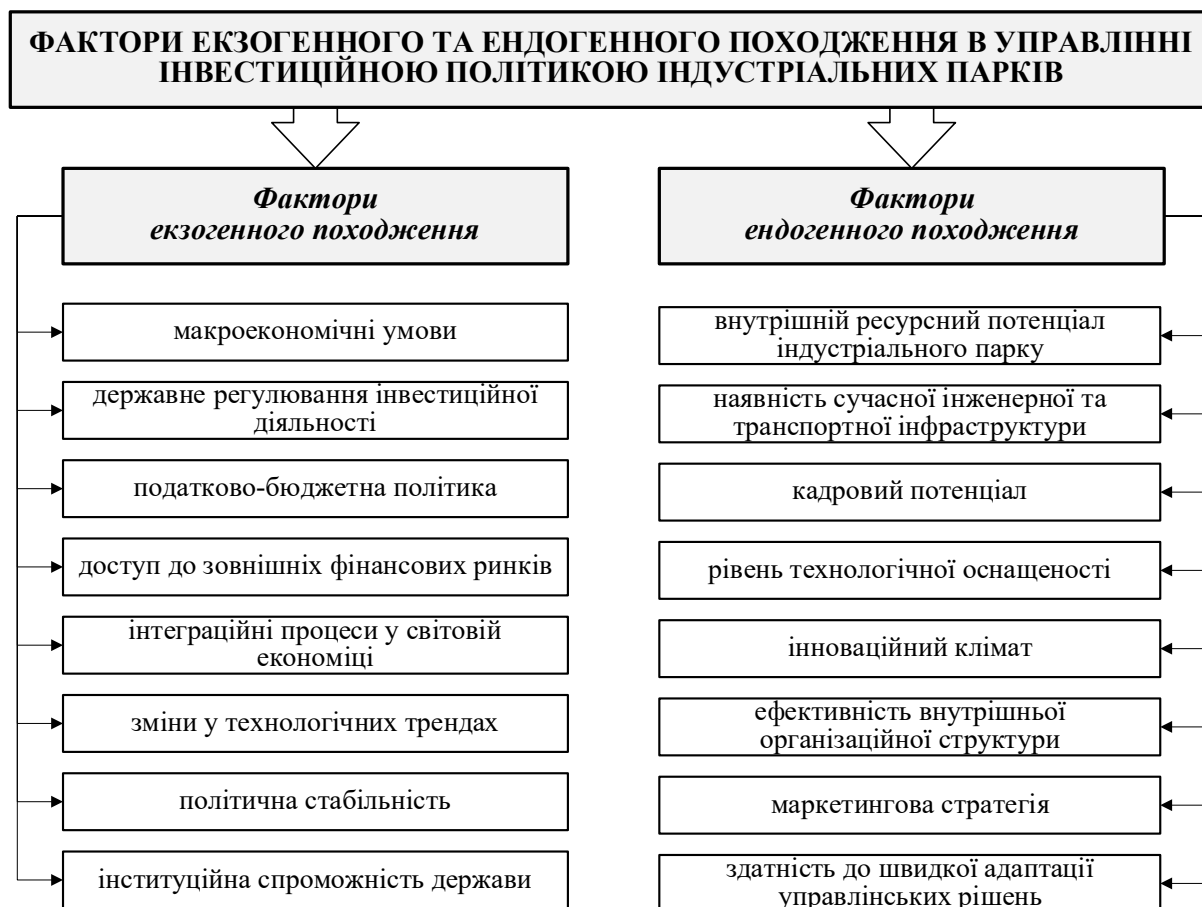

Рис. 1. Фактори екзогенного та ендогенного походження в управлінні інвестиційною політикою індустріальних парків

На національному рівні визначальний вплив має економічна політика держави, зокрема податкове та митне регулювання,

інвестиційні стимули, програми розвитку промисловості, доступ до фінансування та підтримка інноваційних кластерів [4]. Зако-

нодавчі зміни, що стосуються діяльності індустріальних парків, можуть створювати як сприятливі умови для їх розвитку, так і ризики, пов'язані з правовою невизначеністю чи частими регуляторними коливаннями.

Важливим чинником є міжнародна кооперація, що проявляється у залученні стратегічних інвесторів, інтеграції в міжнародні виробничі ланцюги, участі у міждержавних інфраструктурних проєктах, а також у співпраці з міжнародними фінансовими інституціями. Для індустріальних парків це означає не лише доступ до капіталу, але й можливість отримання сучасних технологій, управлінських практик і нових ринків збуту.

Ключову роль у формуванні інвестиційної політики відіграє інвестиційний клімат країни, який визначається макроекономічною стабільністю, прогнозованістю політичного середовища, рівнем розвитку інфраструктури, прозорістю судової системи та рівнем захисту прав власності. У країнах із високим індексом інвестиційної привабливості індустріальні парки стають магнітом для міжнародних компаній, тоді як у нестабільних умовах їх розвиток значною мірою залежить від внутрішніх ресурсів та адаптивності менеджменту.

Таким чином, екзогенні фактори виступають як зовнішнє поле впливу, яке визначає рамкові умови управління інвестиційною політикою. Ефективність їх використання залежить від здатності індустріальних парків інтегрувати ці фактори у власну стратегію, трансформуючи зовнішні виклики на можливості для зростання.

Ендогенні фактори визначають внутрішній потенціал індустріального парку та його здатність ефективно реалізовувати інвестиційну політику незалежно від зовнішніх умов. Вони формуються в межах самого парку і безпосередньо залежать від якості управління, рівня організації бізнес-процесів, ресурсного забезпечення та стратегічного бачення розвитку.

Одним із базових елементів є ресурсний потенціал, який охоплює земельні, матеріально-технічні, фінансові, трудові та інформаційні ресурси [14]. Наявність придатних для забудови земельних ділянок з відповідним цільовим призначенням, забезпечених комунікаціями, є передумовою за-

лучення резидентів. Матеріально-технічна база функціональні можливості парку. Фінансова стійкість і наявність власних або залучених інвестицій дозволяють підтримувати розвиток інфраструктури та реалізацію проєктів.

Не менш важливою є інноваційна спроможність, яка характеризує здатність індустріального парку впроваджувати нові технології, адаптувати сучасні виробничі процеси, співпрацювати з науково-дослідними установами, університетами та технопарками. Високий рівень інноваційності дозволяє створювати конкурентні переваги для резидентів, скорочувати виробничі витрати та підвищувати якість продукції.

Управлінська компетентність виступає ключовим чинником координації інвестиційної діяльності. Вона охоплює стратегічне планування, здатність до ефективного переговорного процесу з інвесторами, знання інструментів фінансового менеджменту, навички формування партнерських відносин і застосування сучасних методів проєктного управління. Кваліфікований менеджмент здатний трансформувати навіть обмежені ресурси в значний економічний ефект.

Важливу роль відіграє внутрішня інфраструктура, яка включає інженерні мережі (електропостачання, водопостачання, каналізація, газопостачання), внутрішньопаркові дороги, системи зв'язку, охорону та обслуговування об'єктів. Сучасна, надійна та гнучка інфраструктура підвищує привабливість парку для інвесторів, зменшує терміни запуску виробництва і сприяє безперервності операційної діяльності резидентів.

Узгоджене функціонування цих ендогенних факторів формує конкурентоспроможність індустріального парку на ринку інвестиційних майданчиків. Їх розвиток дозволяє не лише ефективно реагувати на зовнішні виклики, а й проактивно формувати умови, що стимулюють інвестиційну активність, незалежно від коливань екзогенного середовища.

Сучасні методичні підходи передбачають також інтегральну оцінку впливу екзогенних та ендогенних факторів через побудову багатокритеріальних моделей, що дозволяють визначити їх відносну вагомість у загальній структурі інвестиційної політи-

ки. Зокрема, застосування методів експертного оцінювання, аналізу ієрархій, факторного аналізу та економіко-математичного моделювання дає змогу формалізувати взаємозв'язки між групами факторів і прогнозувати їхній вплив на ефективність управлінських рішень.

Тому, систематизація та класифікація факторів за ознакою їх походження є ключовим елементом у розробці адаптивної та збалансованої інвестиційної політики індустріальних парків, що враховує як глобальні

економічні виклики, так і унікальні внутрішні можливості.

Вивчення взаємодії екзогенних та ендегенних факторів у розвитку індустріальних парків ґрунтується на положеннях економічної теорії регіонального розвитку, інституціональної економіки та стратегічного менеджменту (рис. 2).

Ці фактори практично не діють ізольовано: їхній вплив носить комплексний характер і проявляється у формі синергії, конфлікту чи компенсації.

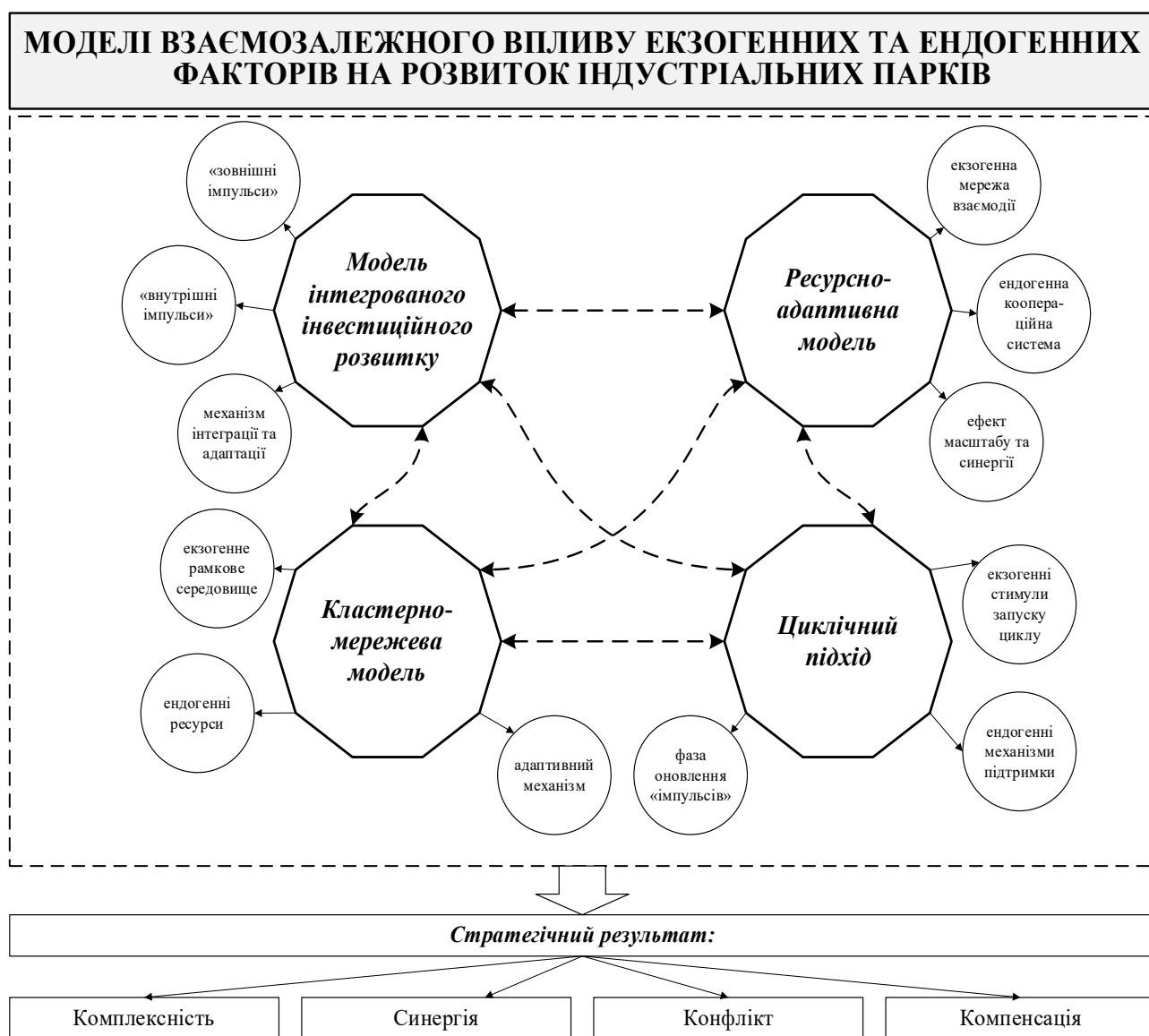

Рис. 2. Моделі взаємозалежного впливу екзогенних та ендегенних факторів на розвиток індустріальних парків

Джерело: Узагальнено автором самостійно

Однією з базових теоретичних конструкцій є модель інтегрованого інвестиційного розвитку, у якій екзогенні чинники розглядаються як «зовнішні імпульси» –

законодавчі ініціативи, зміни у світовій економіці, державні програми стимулювання інвестицій, міжнародні проекти співпраці. Водночас ендегенні чинники виступають

«внутрішніми драйверами», що визначають здатність індустріального парку сприймати, адаптувати та ефективно реалізовувати ці «імпульси».

Іншим підходом є ресурсно-адаптивна модель, у якій екзогенні умови формують рамкове середовище, а внутрішні ресурси – інфраструктура, технології, компетенції персоналу – забезпечують можливість швидкої адаптації до зовнішніх змін. Ця модель особливо актуальна для індустріальних парків, які функціонують в умовах нестабільного інституційного середовища та високої волатильності інвестиційних потоків.

Також у науковій літературі поширена кластерно-мережева модель, де екзогенні фактори проявляються у вигляді доступу до глобальних виробничих і логістичних ланцюгів, а ендогенні – у створенні внутрішніх коопераційних зв'язків між резидентами парку, освітніми закладами, науковими установами та місцевими громадами. Така взаємодія створює ефект масштабу та підвищує інвестиційну привабливість індустріального парку.

Важливим є і циклічний підхід, за яким екзогенні та ендогенні фактори формують хвилеподібну динаміку інвестиційної активності. Зовнішні стимули запускають цикл зростання, який підтримується внутрішніми можливостями, але з часом вимагає оновлення зовнішніх «імпульсів».

Ефективне управління інвестиційною політикою індустріальних парків передбачає інтеграцію екзогенних та ендогенних факторів у єдину концептуальну модель. Це дозволяє не лише збалансувати вплив зовнішніх і внутрішніх чинників, але й створити адаптивну систему, здатну забезпечити стійкий розвиток навіть в умовах невизначеності.

Взаємодія екзогенних та ендогенних факторів формує складну багатовимірну систему, у межах якої визначаються стратегічні пріоритети розвитку індустріальних парків. Кожна з груп чинників має власну зону впливу, інтенсивність та часову динаміку, проте їхня ефективність значною мірою залежить від здатності менеджменту інтегрувати зовнішні можливості та внутрішні ресурси в єдину модель розвитку.

Екзогенні фактори переважно формують рамкові умови, у яких функціонує індустріальний парк. Вони визначають доступ до інвестиційних ресурсів, рівень інтеграції у міжнародні ринки, можливості технологічного трансферу, а також ступінь захищеності інвестицій.

Ендогенні фактори забезпечують внутрішню стійкість та конкурентоспроможність індустріального парку. Вони визначають здатність швидко адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, забезпечувати безперебійність виробничих процесів, впроваджувати інновації та створювати сприятливі умови для резидентів. Розвинена внутрішня інфраструктура, висококваліфікований управлінський персонал і достатній ресурсний потенціал можуть компенсувати окремі негативні впливи ззовні.

Порівняння двох груп чинників показує, що екзогенні елементи мають вирішальне значення на етапі залучення інвестицій і визначення загального вектору розвитку, тоді як ендогенні чинники критично важливі на етапах реалізації проєктів та забезпечення їх довгострокової ефективності.

В цьому контексті стратегічні пріоритети розвитку індустріальних парків в умовах становлення національної інноваційної системи повинні формуватися на основі збалансованого підходу, що передбачає одночасне використання зовнішніх можливостей і внутрішніх конкурентних переваг (рис. 3). Така інтеграція сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості, забезпеченню стійкості до економічних коливань та досягненню високого рівня конкурентоспроможності.

Екзогенний підхід до управління інвестиційною політикою індустріальних парків ґрунтується на максимальному використанні зовнішніх умов, що визначають рамкове середовище їх функціонування. Оскільки глобальні та національні тенденції, державне регулювання, інвестиційний клімат і міжнародна кооперація суттєво впливають на динаміку інвестиційних потоків, ключовим завданням управління стає своєчасна адаптація стратегій розвитку до цих факторів.

Одним із пріоритетних напрямів є моніторинг та прогнозування змін у зовніш-

ньому середовищі, тобто системне відстеження макроекономічних індикаторів, змін у законодавстві, міжнародних торговельних угод, технологічних трендів і геополітичних ризиків.

Використання аналітичних платформ, баз даних та інструментів сценарного прогнозування дає змогу своєчасно реагувати на зовнішні виклики та знаходити точки зростання.

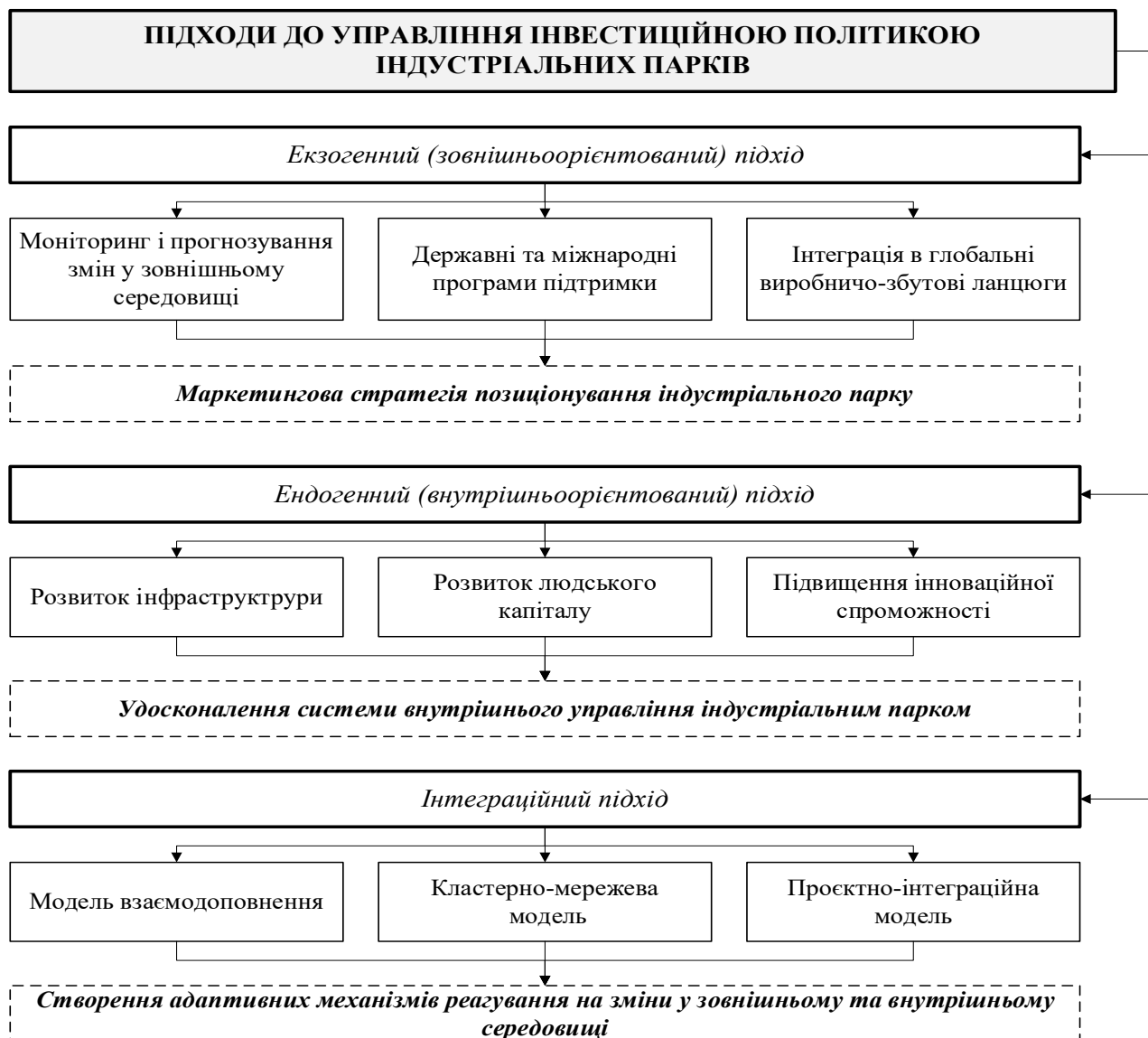

Рис. 3. Підходи до управління інвестиційною політикою індустріальних парків

Другою важливою стратегією є активне використання державних і міжнародних програм підтримки. Індустріальні парки можуть отримувати переваги від участі у грантових програмах, пільгового кредитування, програм технологічної модернізації та інфраструктурних проєктів, що фінансуються міжнародними фінансовими інституціями. Ефективна комунікація з урядовими органами, профільними асоціаціями та дипломатичними представництвами відкриває доступ до таких ресурсів.

Третій стратегічний вектор – інтеграція в глобальні виробничо-збутові ланцюги. Це передбачає залучення іноземних резидентів, створення спільних підприємств, підписання угод про технологічний трансфер і експортно-імпорتنу кооперацію. Орієнтація на міжнародні ринки дозволяє диверсифікувати джерела доходу та зменшити залежність від внутрішньої економічної кон'юнктури.

Поєднання зазначених інструментів (стратегій, векторів) обумовлює маркетинг-

гову стратегію позиціонування індустріального парку. Акцент на конкурентних перевагах, що мають високу цінність для зовнішніх інвесторів (географічне розташування, доступ до транспортних коридорів, податкові пільги, спеціальні умови оренди), підвищує інвестиційну привабливість та сприяє формуванню позитивного іміджу на міжнародному рівні.

Ендогенний підхід до управління інвестиційною політикою індустріальних парків передбачає концентрацію на внутрішніх ресурсах та можливостях, що формують стійкі конкурентні переваги та забезпечують автономність розвитку навіть за несприятливих зовнішніх умов. На відміну від екзогенного підходу, який спирається на використання зовнішніх можливостей, ендогенний орієнтований на мобілізацію власного потенціалу та нарощування внутрішньої спроможності.

Одним із ключових напрямів ендогенного підходу є інвестування у розвиток інфраструктури парку. Сучасна та гнучка інфраструктура не лише підвищує ефективність діяльності резидентів, але й створює додаткову цінність для потенційних інвесторів [6].

Другим важливим вектором є розвиток людського капіталу. Формування кваліфікованої команди управлінців та технічного персоналу, впровадження програм підвищення кваліфікації, організація тренінгів і стажувань у партнерстві з університетами та науковими установами дозволяють підвищити продуктивність праці та рівень інноваційності.

Не менш важливою складовою є підвищення інноваційної спроможності. Це передбачає стимулювання науково-дослідних робіт, створення центрів R&D, підтримку стартапів та інноваційних проєктів резидентів, інтеграцію в національні та міжнародні технологічні кластери. Активне впровадження цифрових рішень, автоматизації та технологій Індустрії 4.0 забезпечує конкурентоспроможність парку в умовах глобальної технологічної конкуренції.

Поєднання зазначених інструментів (стратегій, векторів) сприяє удосконаленню системи внутрішнього управління індустріальним парком. Використання сучасних ме-

тодів стратегічного планування, управління проєктами, контролю якості та оцінки ефективності дозволяє оптимізувати бізнес-процеси, скоротити витрати та підвищити прибутковість діяльності.

Інтеграційний підхід до управління інвестиційною політикою індустріальних парків передбачає гармонійне поєднання зовнішніх і внутрішніх чинників розвитку з метою досягнення максимального синергетичного ефекту. На відміну від ізольованого використання екзогенних або ендогенних стратегій, інтеграційні моделі дають змогу створити стійку, адаптивну й водночас інноваційну систему управління, що здатна ефективно функціонувати як у сприятливому, так і в турбулентному середовищі.

Однією з таких моделей є модель взаємодоповнення. У її межах зовнішні можливості – державні програми підтримки, міжнародні інвестиційні платформи, доступ до глобальних ринків — поєднуються з внутрішніми перевагами парку, такими як сучасна інфраструктура, інноваційний потенціал і компетентне управління. Завдяки цьому зовнішні ресурси швидко інтегруються у внутрішні бізнес-процеси, підвищуючи ефективність і скорочуючи час на реалізацію інвестиційних проєктів.

Інша ефективна форма – кластерно-мережева модель, у якій індустріальний парк виступає ядром інноваційно-виробничого кластера. У цьому випадку екзогенні фактори проявляються через доступ до міжнародних виробничих та логістичних мереж, а ендогенні – у налагодженні тісної співпраці між резидентами, науковими установами, місцевими органами влади та громадами. Така взаємодія сприяє обміну технологіями, підвищенню продуктивності та створенню стійких партнерських зв'язків.

Також поширеним є проєктно-інтеграційна модель, який полягає у реалізації комплексних інвестиційних програм, що одночасно враховують екзогенні умови (наприклад, вимоги міжнародних стандартів, експортні квоти, зовнішні джерела фінансування) та ендогенні можливості (технологічні компетенції резидентів, внутрішня логістика, кадровий потенціал). Це дозволяє уникнути дисбалансу між стратегічними цілями і ресурсними обмеженнями.

Інтеграційні моделі управління обумовлюють створення адаптивних механізмів реагування на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі. Це можуть бути інструменти стратегічного контролінгу, сценарного планування, гнучкого бюджетування, які дозволяють своєчасно коригувати інвестиційну політику залежно від зміни ринкових умов.

Висновки. Отже, ефективність управління інвестиційною політикою індустріальних розвитку парків в рамках становлення національної інноваційної системи безпосередньо залежить від здатності гармонійно поєднувати екзогенні та ендогенні чинники її формування. Екзогенне походження тенденцій визначається зовнішніми умовами функціонування – глобальними економічними трендами, державною політикою, міжнародною кооперацією та загальним інвестиційним кліматом країни. Ці фактори створюють рамкове середовище, в якому реалізуються інвестиційні стратегії, та формують потенційні можливості або обмеження для розвитку.

Ендогенне походження зумовлене внутрішнім потенціалом індустріального парку – ресурсною базою, інноваційною спроможністю, управлінською компетентністю та якістю внутрішньої інфраструктури. Саме ці чинники визначають стійкість до зовнішніх ризиків і здатність до адаптації у разі зміни зовнішнього середовища.

Порівняльний аналіз показав, що екзогенні фактори мають ключове значення на етапі залучення інвестицій і визначення стратегічного вектора розвитку, тоді як ендогенні чинники забезпечують стабільність і довгострокову ефективність реалізації інвестиційних проєктів. Тому для досягнення конкурентних переваг доцільно використовувати інтеграційні моделі управління, що поєднують зовнішні ресурси та внутрішні можливості.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку кількісних моделей оцінювання взаємодії екзогенних та ендогенних факторів, а також на визначення оптимальних сценаріїв управління інвестиційною політикою з урахуванням специфіки регіональних господарств.

Література

1. Куцик П.О., Сенчук Т.Я. Системний підхід до обліку витрат на дослідження та розробки в управлінні підприємством. *Обліково-аналітичне забезпечення менеджменту економічних систем: проблеми і шляхи розвитку*: колективна монографія / За ред. проф. Куцика П.О. та проф. Яремка І.Й. – Львів: Растр-7, 2024. С. 410-441.
2. Літвінов О.С., Гуменюк І.О. Управління оборотним капіталом підприємства. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. № 7-8(284-285). С. 103-108. DOI: 10.32680/2409-9260-2021-7-8-284-285-103-108
3. Бояринова К.О. Методологічні аспекти функціонування інноваційно орієнтованих промислових підприємств в режимі розвитку. *Ефективна економіка*. 2017. №3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5516>
4. Прохорова В.В., Янчак Ю.О., Сорокін С.А. Індустріальне партнерство як основа інноваційного розвитку підприємницьких мереж на регіональному рівні. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. №3(87). С. 191-200. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/87.191>
5. Прохорова В.В., Чобіток В.І. Стратегічний розвиток стартапів в інноваційному середовищі. *Бізнес Інформ*. 2023. №9. С. 325-330. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-9-325-330>
6. Прохорова В.В., Ємельянов О.Ю., Колещук О.Я. Структура джерел фінансування інвестиційної програми підприємств: теоретичний аспект. *Бізнес Інформ*. 2021. №10. С. 325-330. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-10-325-330>
7. Свічко С.О. Організаційно-економічний механізм інвестиційного забезпечення регіонального розвитку: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05. Харків, 2021. 264 с. URL: https://ndc-ipr.org/media/spec_council/abstracts/Dis_Свічко_45jy6ym.pdf
8. Павлович Р.В. Стратегія формування інвестиційного забезпечення розвитку національної інноваційної системи України : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03. Краматорськ, 2019. 224 с. URL: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/nauka/vcheni_rady/12_105.03/81dis.pdf
9. Слатвінська М. Фінансові стимули розвитку індустріальних парків та залучення інвестицій в умовах воєнного стану і поствоєнного відновлення. *Модерні фінанси: глобальні виклики і сучасні тренди* : кол. мон. за ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С. 840-872.
10. Куцик П.О., Бойко Р.В. Шляхи та засоби удосконалення інституціонального забезпечення регіональної інвестиційної політики в умовах війни та поствоєнної відбудови. *Проблеми економіки*. 2025. №1. С. 144-150. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-1-144-150>
11. Бондарчук Н.В. Державне управління інвестиційною привабливістю регіону: виклики та перспективи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 16. С. 141-146. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.16.141>
12. Торбич, Б.В. Інституційне забезпе-

чення залучення інвестицій підприємствами України. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*, 2024. (43), 71-80. Retrieved із <https://nzlubb.org.ua/index.php/journal/article/view/1450>

13. Прохорова В., Шкурченко О., Пікула Г. Вплив глобалізаційних змін на управління інтелектуальним потенціалом підприємств. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*, 2024. 18(36). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-18\(36\)-16](https://doi.org/10.33296/2707-0654-18(36)-16)

14. Ус Ю.В., Литовченко В.О. Управління ресурсним потенціалом підприємства в умовах невизначеності. *Бізнес Інформ*. 2024. №6. С. 278–284. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-278-284>

References

1. Kutsyk, P.O., & Senchuk, T.Ya. (2024). Systemnyi pidkhdid do obliku vytrat na doslidzhennia ta rozrobky v upravlinni pidpriemstvom. *Oblikovo-analitychne zabezpechennia menedzhmentu ekonomichnykh system: problemy i shliakhy rozvytku*. (pp. 410-441). P.O. Kutsyk & I.Y. Yaremko (Eds.). Lviv: Rastr-7.

2. Litvinov, O.S., & Humeniuk, I.O. (2021). Upravlinnia oborotnym kapitalom pidpriemstva. *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, 7-8(284-285), 103-108. DOI: 10.32680/2409-9260-2021-7-8-284-285-103-108

3. Boiarynova, K.O. (2017). Metodolohichni aspekty funktsionuvannia innovatsiino oriietovanykh promyslovykh pidpriemstv v rezhymy rozvytku. *Efektivna ekonomika*, (3). Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5516>

4. Prokhorova, V.V., Yanchak, Yu.O., & Sorokin, S.A. (2024). Industrialne partnerstvo yak osnova innovatsiinoho rozvytku pidpriemnytskykh merezh na rehionalnomu rivni. *Ekonomichnyi visnyk Dniprovskoi politekhniki*, 3(87), 191-200. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/87.191>

5. Prokhorova, V.V., & Chobitok, V.I. (2023). Stratehichni rozvytok startapiv v innovatsiinomomu seredovyshchi. *Biznes Inform*, (9), 325-330. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-9-325-330>

6. Prokhorova, V.V., Yemelianov, O.Yu., Koleshchuk, O.Ya. (2021). Struktura dzherel finansuvannia investytsiinoi prohramy pidpriemstv:

teoretychnyi aspekt. *Biznes Inform*, (10), 325-330. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-10-325-330>

7. Svichko, S.O. (2021). Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm investytsiinoho zabezpechennia rehionalnoho rozvytku. *Candidate's thesis*. Kharkiv. Retrieved from https://ndc-ipr.org/media/spec_council/abstracts/Dis_Svichko_45jy6ym.pdf

8. Pavlovych, R.V. (2019). Stratehiia formuvannia investytsiinoho zabezpechennia rozvytku natsionalnoi innovatsiinoi systemy Ukrainy. *Candidate's thesis*. Kramatorsk. Retrieved from http://www.dgma.donetsk.ua/docs/nauka/vcheni_rady/12.105.03/81dis_.pdf

9. Slatvinska, M. (2024). Finansovi stymuly rozvytku industrialnykh parkiv ta zaluchennia investytsii v umovakh voiennoho stanu i postvoiennoho vidnovlennia. *Moderni finansy: hlobalni vyklyky i suchasni trendy*. A.I. Krysovatiy (Ed.). (pp. 840-872). Ternopil: ZUNU.

10. Kutsyk, P.O., & Boiko, R.V. (2025). Shliakhy ta zasoby udoskonalennia instytutsionalnoho zabezpechennia rehionalnoi investytsiinoi polityky v umovakh viiny ta postvoiennoi vidbudovy. *Problemy ekonomiky*, (1), 144-150. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-1-144-150>

11. Bondarchuk, N.V. (2023). Derzhavne upravlinnia investytsiinoiu pryvablyvistiu rehionu: vyklyky ta perspektyvy. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (16), 141-146. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.16.141>

12. Torbych, B.V. (2024). Instytutsiine zabezpechennia zaluchennia investytsii pidpriemstvamy Ukrainy. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava*, (43), 71-80. Retrieved from <https://nzlubb.org.ua/index.php/journal/article/view/1450>

13. Prokhorova, V., Shkurenko, O., & Pikula, H. (2024). Vplyv hlobalizatsiinykh zmin na upravlinnia intelektualnym potentsialom pidpriemstv. *Adaptyvne upravlinnia: teoriia i praktyka*. Ser. *Ekonomika*, 18(36). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-18\(36\)-16](https://doi.org/10.33296/2707-0654-18(36)-16)

14. Us, Yu.V., & Lytovchenko, V.O. (2024). Upravlinnia resursnym potentsialom pidpriemstva v umovakh nevyznachenosti. *Biznes Inform*. 2024. (6). С. 278–284. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-278-284>

METHODOLOGICAL BASIS FOR MANAGING THE INVESTMENT POLICY OF INDUSTRIAL PARKS IN THE CONTEXT OF DEVELOPING A NATIONAL INNOVATION SYSTEM

S. A. Sorokin, Post-graduate Student, V. N. Karazin Kharkiv National University

Methods. The results were obtained using the following methods: analysis and synthesis methods – to identify key elements of the methodological basis for investment policy management; induction and deduction methods – to generalize the results and draw conclusions regarding the integration of investment and innovation instruments within the national innovation system.

Results. The tasks related to the identification of key influencing factors, the development of methodological approaches to their analysis, and the determination of practical tools for the integra-

tion of exogenous and endogenous elements of investment policy have been solved. It has been determined that the exogenous approach involves building a management system that not only takes external factors into account but also transforms them into specific opportunities for growth. Its effectiveness depends on the industrial park's ability to adapt to global and national challenges by using external resources to strengthen its own competitive position. In turn, the endogenous approach allows not only to maintain economic stability, but also to create a basis for long-term growth through the effective use of its own resources and competencies.

Novelty. It has been proven that combining exogenous and endogenous factors within integration models allows industrial parks not only to increase their investment attractiveness, but also to form competitive advantages that are sustainable in the long term. This ensures the balanced use of external resources and internal opportunities, creating a foundation for sustainable development.

Practical value. The practical significance of the results obtained lies in the possibility of applying the formulated strategies to increase the investment attractiveness of industrial parks. The use of an exogenous approach allows for a rapid response to global and national economic changes, while an endogenous approach ensures the growth of potential and creates a stable basis for development. Their integration into a unified investment policy management system will contribute to the formation of innovation-oriented, competitive, and financially stable industrial parks.

Keywords: management, investment policy, industrial park, models of interdependent influence, exogenous and endogenous factors, approaches, national innovation system, strategic priorities, development

Надійшла до редакції 09.09.25 р.